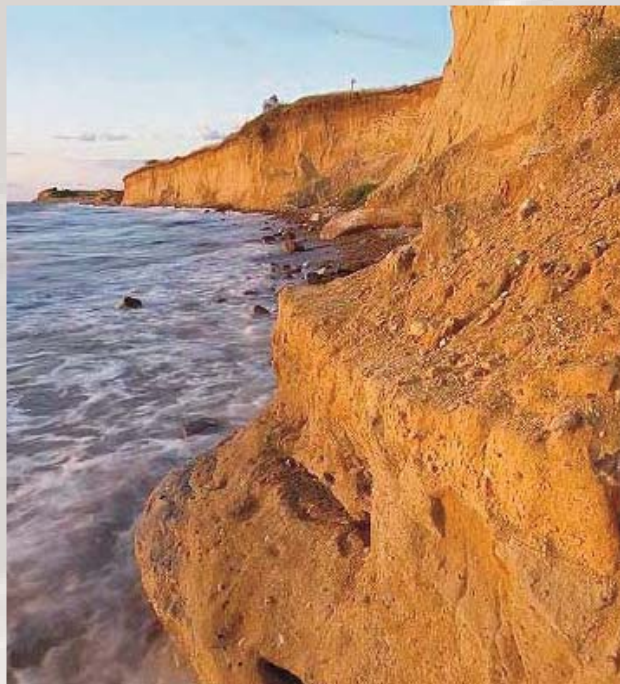

Et besøg på Reersø kan nemt fylde en hel dag med oplevelser. Bedst er det at lade bilen stå i Reersø by og fortsætte til fods eller med cykel. Halvøen er ikke større, end at man nemt kan komme hele vejen rundt med cykel, eller se store dele af den til fods. En god begyndelse finder man langs kystklinten mod vest. Her skaber bølgerne et godt indblik i Reersøs undergrund og vedligeholder flotte stejle kystkliner.

Find et passende sted, hvor man kan komme ned til stranden. Eller gå forsigtigt ud mod klinten. Det sidste stykke må man af sikkerhedsmæssige grund gøre på alle fire. Når man kommer helt ud til kanten, kan man lægge sig ned på maven, hvorved man får et førstehånds kig til klintens lag.

Morænelersklinerne på Reersø set ved solnedgang.

Klinten opbygges fra top til fod af brunligt moræneler. Klinten giver et fint kig ind i bakken, der er en del af et større og sammenhængende bakkeparti som dannelsesmæssigt kan sættes i relation til isandsbakkerne på Røsnæs. Bakken er skubbet op af en gletscher, der for godt 15.000 år siden gled op gennem Storebælt, kort før isen omsider begyndte at smelte helt væk.

Da isen var smeltet væk fra Danmark, stod havniveauet for en tid meget lavere end i dag, da store vandmasser stadig var bundet som is længere mod nord og øst. Det betyder, at Storebælt var tørlagt, så Fyn og Sjælland var landfast med hinanden. Dog løb der, midt i Storebælt, en stor smeltevandsflod der førte smeltevand fra isen i Østersøen ud mod Kattegat og Nordsøen. Reersø var da et bakkeparti på det tørlagte område øst for smeltevandsfloden.

Efterhånden som afsmeltningen af de resterende ismasser for alvor tog fat, blev der produceret så meget smeltevand, at havniveauet steg. Det resulterede i, at Storebælt blev oversvømmet for omkring 9.000 år siden. Da havniveauet stod på sit højeste, var Reersø oversvømmet, så kun de tre højeste bakkepartier ragede op over havoverfladen som øer og holme. Da stigningen i havniveauet omsider tog af, i takt med at alle ismasser omsider var smeltet, fortsatte landhævningen som følge af, at landet ikke mere blev presset ned af de enorme ismasser. Den fordeling af land og hav, som vi kender i dag indtraf for blot nogle tusinde år siden.

De steder, hvor havet satte Reersø under vand, ses i dag som lavtliggende og flade områder. Et sådan område ses fx på den nordlige del, hvor det store sommerhusområde i dag ligger. Flere steder kan man stadig se strandvolde, der angiver kystens beliggenhed tilbage i tiden. Strandvoldene kan, hvor de ikke er ødelagt af sommerhusbebyggelsen, følges langt op på land og viser på for-

nem måde, hvordan landhævningen har overvundet stigningen i havniveauet. Som landhævningen skred frem, tiltog strandvoldsdannelsen, og Reersø blev omsider landfast med Sjælland.

De øer, der har været mest udsatte for havets erosion, ses i dag mod vest, hvor klintekysten findes. De øer der lå beskyttede i østlig retning, ses i dag med erosionsformer der blev dannet for 6.000 år siden da havet stod på sit højeste. Mod øst er erosionen for længst ophørt, hvilket man ser ved at kysten er lav og bevokset.

Langs den retlinede klintekyst på Reersøs vestside gnaver havet hele tiden i bakkerne, hvorved den stejle klint står med friske flader, så man kan se, hvad den opbygges af. På stranden er der et væld af sten, hvoraf de fleste er

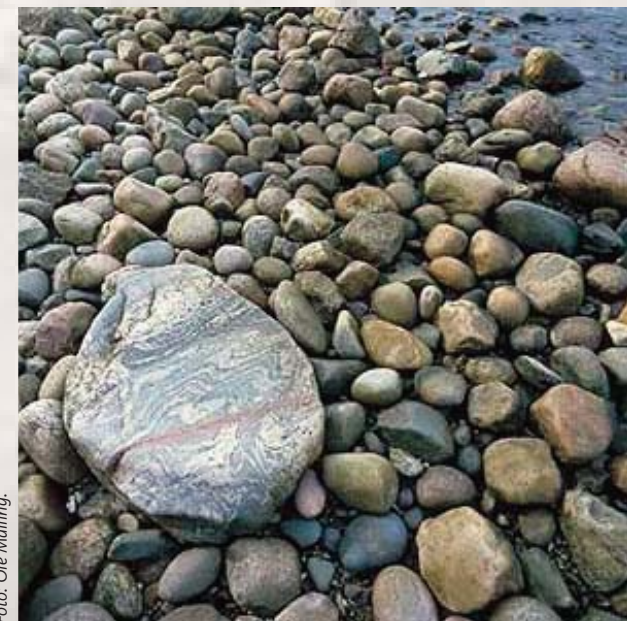

Foto: Ole Malling.

Stenstranden er et sandt eldorado for den der interesserer sig for sten. Den store sten i midt i billedet kaldes gnejs.

glatte og velafrundede, fordi de skarpe kanter slides af, når bølgerne flytter rundt med dem. Stenstranden er i sig selv et besøg værd for den, der interesserer sig for sten.

Blandt stenene finder man også mange af de såkaldte ledeblokke. Ledeblokke er bjergarter fra Skandinavien eller vor egen undergrund, der er ført hertil af gletschere i løbet af istiden. De er kendetegnede ved at være let genkendelige, og at de kan stedfæstes til et velafgrænset oprindelsessted. Langs vestkysten af Reersø kan man således finde en del ledeblokke fra fx Mellemsverige og Østersøområdet. Den særlige ledeblok, der kaldes porfyr, er relativt let at genkende på sit spættede udseende og findes ofte ved stranden.

Alt det materiale, som havet gnaver af kysten i vest, bliver for en stor dels vedkommende ført med strøm-

men mod øst. Kun store sten og blokke bliver liggende tilbage på stranden. Det lette sand og ler bliver aflejret på steder, hvor der er læ. Det er disse materialer, der har gjort Reersø landfast med Sjælland.

Fra Reersøs sydside kan man skimte Musholm i det fjerne. Musholm består ligesom Reersø af en israndsbakke, der oprindeligt var meget større.

Vejlen er en af de vigtigste rasteplasser for vadefugle på Vestsjælland. Den lavvandede vig udgør desuden et godt spisekammer for såvel strandskade, rødben, stor præstekrave som ryle og klyde. Man kan også se ynglefugle som toppet skallesluger og gul vipstjert. I tilgift ses flotte planter, hvoraf enkelte ikke er så almindelige, såsom hjortetrod og nikkende kobjælde.

Porfyr er en almindelig ledeblok langs Reersøs vestkyst. Denne type porfyr kaldes rhombeporfyr og kommer fra Oslo-området. Porfyr kendes på sit spættede udseende, hvor store mineraler "svømmer rundt" i en finkornet masse.

Foto: Martin Abrahamsson, Midtsønderjyllands Museum.

Reersø Set fra nord, syd, øst og vest

Mod vest ender Reersø i en stejl kystklint. Her sørger havet hele tiden for, at holde klinten fri for bevoksning. Mod nord er øen opbygget af lave strandvolde og sandstrand. Mod øst er øen omgivet af strandeng og mod syd ses gamle og nu tilgroede kystkliner med strandvolde og stenet strand.

Reersøs kyster er nøje forbundet med halvøens geologiske opbygning, de tidligere ændringer i såvel havets som landoverfladens beliggenhed, samt de nuværende strømforhold. Alle disse forhold er med til at give øen et varieret udseende og den besøgende alsidige oplevelser.

Hvor:

Reersø ligger ud mod Musholm Bugt mellem Kalundborg og Slagelse.

Koordinater:

55.524698
11.110273

Find flere steder på:
www.geus.dk/naturperler

GEUS

www.geus.dk

Tekst:

Geolog, naturvejleder Tove Stockmarr